

Številka: U-I-90/16-7
Up-416/16-10
Datum: 24. 7. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus pobude in ustavne pritožbe Marjana Tovšaka, Slovenj Gradec, ki ga zastopa Andreja Gross Gutnik, odvetnica v Ljubljani, na seji 24. julija 2017

sklenilo:

- 1. Ustavna pritožba zoper sklep Vrhovnega sodišča št. X Ips 328/2015 z dne 2. 3. 2016 in zoper sodbo Upravnega sodišča, oddelka v Mariboru, št. II U 13/2013 z dne 12. 3. 2014 v zvezi z odločbo Ministrstva za infrastrukturo in prostor št. 35020-20/2012-MOP-6 z dne 12. 12. 2012 in odločbo Upravne enote Slovenj Gradec št. 330-167/2011-41 z dne 8. 10. 2012 se ne sprejme.**
- 2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05) se zavrže.**
- 3. Pritožnik oziroma pobudnik sam nosi svoje stroške postopkov pred Ustavnim sodiščem.**

OBRAZLOŽITEV

1. Upravna enota Slovenj Gradec je v korist Republike Slovenije razlastila nepremičnine v lasti razlastitvenega zavezanca – ustavnega pritožnika in odločila, da Republika Slovenija pridobi lastninsko pravico in posest na razlaščenih nepremičninah, po katerih poteka del državne ceste RT 932/6924 Slovenj Gradec – Pungart, z dokončnostjo odločbe o razlastitvi. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor je pritožbo zavrnilo. Upravno sodišče, oddelek v Mariboru, je tožbo zavrnilo. Vrhovno sodišče je revizijo zavrglo, ker pogoji za dovoljenost revizije niso bili izpolnjeni.

2. Z ustavno pritožbo pritožnik izpodbija vse akte, izdane v postopku razlastitve, in zatrjuje kršitev ustavnih pravic iz 22., 33., 50., 67. in 71. člena Ustave. Meni, da so izpodbijani akti očitno napačni, razlaga 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (v nadaljevanju ZJC-B), na katerem temeljijo, pa ne prestate testa sorazmernosti. Nasprotuje stališču, da za razlastitev zadošča, da nepremičnine predstavljajo javno cesto, po kateri poteka promet, s čimer je izkazan javni interes, in da je Republika Slovenija pred vložitvijo zahteve za razlastitev zavezancu dala ponudbo, ki vključuje ceno, pri čemer pa preizkus ponudbe ni predmet razlastitvenega postopka. Meni, da bi mu morala biti ponujena odškodnina v obliki izgradnje odlagališč za les, in trdi, da v primeru, ko razlastitveni upravičenec ne da ponudbe, ki bi obsegala povračilo škode za vse oblike oškodovanja v okviru meril, ki jih določa Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr. – v nadaljevanju ZUreP-1), zavrnitev take ponudbe ne pomeni izpolnitve predpostavke za uvedbo razlastitvenega postopka po 19. členu ZJC-B. Trdi, da mu v postopku ni bila dana možnost zatrjevanja in dokazovanja odločilnih dejstev, upravnima organoma in sodiščema pa očita, da so se (prehitro) zadovoljili s stališčem, da presoja odškodnine ni predmet razlastitvenega postopka, obrazloženost sodnih odločb in presoja sorazmernosti pa sta le navidezni. Podreditev delovanja kmetije režimu javne ceste s pogoji, ki jim ni mogoče zadostiti, naj tudi ne bi prestala testa sorazmernosti. Pritožnik trdi, da ima kot imetnik zaščitene kmetije pravico, da pridobiva dohodke iz gozdnih zemljišč, kar kmetiji predstavlja edini vir dohodka, razlastitev brez nadomestne infrastrukture za spravilo lesa pa to onemogoča.

3. Pobudnik vlaga tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 19. člena ZJC-B. Bistvo njegovih očitkov je, da je po določbah tega člena razlastitev mogoče izpeljati brez upoštevanja minimalnih materialnih in procesnih standardov, ki jih za razlastitev določa ZUreP-1. Zakonski ureditvi posebnega postopka razlastitve v primeru obstoječih javnih cest očita, da razlastitvene zavezance postavlja v bistveno slabši položaj kot razlastitvene zavezance v primeru razlastitve po ZUreP-1 (kar naj bi bilo v neskladju z drugim odstavkom 14. člena in 22. členom Ustave), saj se javna korist v primeru razlastitve po ZJC-B domneva (kar naj bi kršilo 2., 14., 15. in 69. člen Ustave), razlastitveni upravičenec pa lastninsko pravico dobi že z dokončnostjo (in ne šele s pravnomočnostjo) odločbe o razlastitvi (kar naj bi bilo v nasprotju tudi s 23. in 25. členom Ustave).

4. Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) (1. točka izreka).

5. Izpodbijani 19. člen ZJC-B ne učinkuje neposredno. V takšnih primerih se lahko pobuda vложи šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče Ustavnega sodišča je podrobneje obrazloženo v sklepu

Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). V takih primerih je predpostavka za vložitev tako ustavne pritožbe kot pobude vsebinsko izčrpanje pravnih sredstev. To pomeni, da mora pobudnik trditve o domnevni protiustavnosti ureditve, na podlagi katere temelji odločitev v njegovem primeru, uveljavljati že v postopku pred pristojnimi sodišči (tako že v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-330/05, U-I-331/05, U-I-337/05 z dne 18. 10. 2007, Uradni list RS, št. 101/07, in OdlUS XVI, 79). V obravnavani zadevi je bilo ugotovljeno, da pobudnik očitkov o protiustavnosti izpodbijanih določb, na katerih temelji odločitev v njegovem primeru, v postopku pred Vrhovnim sodiščem ni izčrpal po vsebini. Zato je Ustavno sodišče pobudo zavrglo (2. točka izreka).

6. Po prvem odstavku 34. člena ZUstS nosi v postopku pred Ustavnim sodiščem vsak udeleženec svoje stroške postopka, če Ustavno sodišče ne odloči drugače. Ker niso podani razlogi za drugačno odločitev, je Ustavno sodišče odločilo, kot izhaja iz 3. točke izreka.

7. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena, tretjega odstavka 25. člena, prvega odstavka 34. člena in prvega odstavka 34. člena v zvezi s prvim odstavkom 49. člena ZUstS ter prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica